

HAESE, Frans J.G. d' (Geraardsbergen 2 januari 1891 – Ukkel 14 oktober 1977). Broer van Bert d'Haese.

Was *primus perpetuus* in het Geraardsbergse Sint-Katharinacollege en studeerde geschiedenis aan de Leuvense Alma Mater. Als student was D'Haese lid van *Amicitia*. Nadat hij in 1913 de graad van doctor

in de wijsbegeerte en letteren behaalde, vertrok hij met een beurs naar Rome.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was D'Haese leeraar aan een Brussels atheneum en vermoedelijk evenals zijn broer Bert, betrokken bij het activisme. Na de oorlog trad hij toe tot de Frontpartij. Bij de parlementsverkiezingen van 1921 in Aalst verving hij Hendrik Borginon nadat het kartelakkoord van 1919 tussen daensisten en Fronters niet werd hernieuwd. De verkiezingen werden voor beide groepen een fiasco.

D'Haese verving zijn broer Bert als redactiesecretaris van het dagblad *Ons Vaderland* (1914-1922) toen die in 1921 veroordeeld werd wegens activisme. Vanaf 1926 was hij medewerker van het weekblad *Ons Vaderland* (1926-1936). Hij werkte ook mee aan *Ter Waarheid* van Joris van Severen waar hij in de rubriek "Vlaamse politiek" het democratisch karakter van de Frontpartij verdedigde tegen de opvatting van Robrecht de Smet in *Vlaanderen*.

In 1923 studeerde D'Haese voor apotheker, eerst in Gent, datzelfde jaar nog in Leuven. Als voorzitter van het Algemeen Vlaamsch Hoogstudentenverbond (tak Gent) zou hij samen met F. Bessems, voorzitter van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond het boycot-besluit uitgevaardigd hebben (Nolf-barak). D'Haese vestigde zich als apotheker in Hemiksem, studeerde ondertussen rechten en keerde als advocaat terug naar Geraardsbergen. Daarna werd hij politiek actiever. In 1930 was hij betrokken bij de oprichting van het Vlaamsch Huis van Geraardsbergen, werd hij aandeelhouder van de op 15 april 1930 in Aalst door de nationalistische opgerichte Vlaamsche Spaar-en Leenbank. In 1932 werd hij voor het district Zottegem-Herzele verkozen tot provincieraadslid en in november 1935 werd hij medeoprichter en aandeelhouder van de Aalsterse Uitgeverij Dietschland. Het was in die periode dat hij in conflict kwam met het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV), waarvan hij het radicaal-rechtse en Dietse programma afwees.

Zeker vanaf 1937 werkte D'Haese voor het ministerie van koloniën (vertaaldienst). Tijdens de Tweede Wereldoorlog volgde hij de administratie naar Londen. Zeker in 1940 was hij reeds bezig met het vertalen van Belgische wetten in het Nederlands. Na de oorlog stond hij aan het hoofd van de coördinatiedienst van de Raad van State en werkte hij mee aan de vertaling van de grondwet in het Nederlands (Commissie, belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de Wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten).

LITERATUUR: H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, II, 1971; – R. d'Haese, *De overgang van Daensisme naar Vlaams-nationalisme in het arrondissement Aalst 1914-1925*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1976; – B. van Rossem, *Het Vlaams Nationaal Verbond in het arrondissement Aalst 1933-1940*,

RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1982; – J. en B. Ghysens, *De Duitse bezetting te Aalst 1940-1944. Reconstructie van een collaboratie*, 1983; – A. Himpe, *De Beweging in Huis. Vlaamse Huizen tijdens het Interbellum* (Bijdragen Museum van de Vlaamse Sociale Strijd, nr. 10, 1992); – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994; – N. Lehoucq en T. Valcke, *De fonteinen van de Oranjeberg: politiek-institutionele geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen van 1830 tot nu*, II, 1997.

REINOUD D'HAESE